

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 02/2021

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України *АГОРА*

МОНІТОРИНГ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у січні 2021р.

- Запровадження моніторингу парникових газів
- Створення єдиного Геопорталу кадастрів
- Видатки державного бюджету на агросектор у 2021
- Відновлення Міністерства аграрної політики та продовольства України
- Кадрові зміни у Держлісагентстві України

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у січні 2021р.

- Європейські вимоги для матеріалів, що контактують з харчовими продуктами
- Скасування зернового Гарантійного фонду
- Зміни щодо розсадництва багаторічних рослин
- Уніфікація законодавства щодо карантину та захисту рослин

Виконавці

Контакти:
АПД Україна
вул. Рейтарська, 29-6, 01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у січні 2021 року

Запровадження моніторингу парникових газів в Україні

Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» № 377-IX від 12.12.2019. Закон вводиться в дію 01.01.2021.

Закон розроблено на відповідність зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію, зокрема Директиви 2003/87/ЄС про створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у рамках ЄС.

Закон визначає:

- правові засади та повноваження органів державної влади у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів;
- статус верифікатора звіту оператора про викиди парникових газів;
- порядок організації та здійснення моніторингу, звітності та верифікації;
- основні аспекти надання адміністративних послуг у цій сфері;
- права та обов'язки оператора й верифікатора;
- адміністративну відповідальність за порушення вимог законодавства у відповідній сфері тощо.

Створення єдиного Геопорталу кадастрів

Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» № 554-IX від 13.04.2020. Закон вводиться в дію 01.01.2021.

Закон розроблено згідно рекомендаціям Директиви 2007/2/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 14.03.2007 із запровадженням інфраструктури геопросторової інформації у ЄС (INSPIRE).

Даний Закон є однією зі складових запуску прозорої земельної реформи та забезпечує створення, розвиток і функціонування єдиного Геопорталу кадастрів та геопросторових даних.

Закон уможливує об'єднання інформації про різні об'єкти інфраструктури, мережі комунікацій та бази даних в одному місці. Інформація буде відкритою та безкоштовною й оновлюватиметься в режимі реального часу.

Видатки державного бюджету на агросектор у 2021

Закон «Про Державний бюджет України на 2021 рік» № 1082-IX від 15.12.2020. Закон набирає чинності 01.01.2021.

Законом передбачається наступний розподіл видатків на аграрний сектор у 2021р.:

- 4,5 млрд. грн. - на державну підтримку с/г товаровиробників;
- 1,5 млрд. грн. - на фінансування Держгеокадастру, з них:
  - 238 млн. грн. - на проведення інвентаризації земель та оновлення картографічної основи Державного земельного кадастру,
  - 51 млн. грн. - на проведення земельної реформи;
- 6,7 млрд. грн. - на фінансування Держпродспоживслужби України, з них:
  - 4 млрд. грн. - на заходи державного ветеринарно-санітарного контролю,
  - 578 млн. грн. - на протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро;
- 0,74 млрд. грн. - на фінансування Державного агентства лісових ресурсів України, з них:
  - 0,65 млрд. грн. - на ведення лісового та мисливського господарства, охорону і захист лісів;
- 0,4 млрд. грн. - на фінансування Державного агентства рибного господарства України, з них:
  - 104 млн. грн. - на реалізацію заходів у галузі рибного господарства та міжнародну діяльність.

Відновлення Міністерства аграрної політики та продовольства України

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» № 1344 від 28.12.2020. Постанова вводиться в дію 06.01.2021.

Дана постанова відновлює Міністерство аграрної політики та продовольства України (МАПП) шляхом відміни рішення про приєднання МАПП до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, яке було прийнято постановою КМУ №

829 від 02.09.2019 (див. «Моніторинг аграрного законодавства» вип. 10/2019).

Кадрові зміни у Держлісагентстві України

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про звільнення Кузьовича В.С. з посади Голови Державного агентства лісових ресурсів України» № 18 від 18.01.2021.

Даним розпорядженням Кузьович В.С. звільняється з посади Голови Державного агентства лісових ресурсів України.

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про тимчасове покладення виконання обов'язків Голови Державного агентства лісових ресурсів України на Болоховця Ю.В.» № 24 від 18.01.2021.

Даним розпорядженням, тимчасово, виконання обов'язків Голови Державного агентства лісових ресурсів України покладається на заступника Голови зазначеного Агентства Болоховця Юрія Віталійовича.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у січні 2021 року

Європейські вимоги до матеріалів, що контактують з харчовими продуктами

Проект Закону «Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами» № 4568 від 04.01.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Мезенцева М.С., Кравчук Є.М. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Законопроект було розроблено з метою мінімізації ризиків завдання шкоди здоров'ю громадян від споживання харчових продуктів та гармонізації законодавства України із законодавством ЄС. Для цього пропонується імплементувати положення деяких актів ЄС, таких як Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 1935/2004 від 27.10.2004 щодо матеріалів та виробів, що контактують з харчовими продуктами, Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 282/2008 від 17.03.2008 щодо переробленої пластмаси та виробів, призначених для контакту з харчовими продуктами тощо. Серед основних положень законопроекту:

- введення термінології, що міститься у відповідному законодавстві ЄС;
- визначення повноважень органів виконавчої влади у сфері виробництва, обігу та використання матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;
- встановлення загальних та спеціальних вимог до матеріалів та предметів, в тому числі перероблених пластикових, що контактують з харчовими продуктами;
- особливості державної реєстрації процесів переробки пластику;
- вимоги до маркування, декларування відповідності та вимоги до забезпечення простежуваності матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;
- положення щодо державного контролю та ін.

Скасування зернового Гарантійного фонду

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» № 4592 від 14.01.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

Законопроектом передбачається скасування Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно. Гарантійний фонд не було створено з 2013р., і на сьогодні норми закону щодо його функціонування не відповідають умовам функціонування ринку зерна.

Зміни щодо розсадництва багаторічних рослин

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал»» № 4593 від 14.01.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

З метою покращення ведення розсадництва багаторічних рослин та гармонізації законодавства України до законодавства ЄС законопроектом пропонується:

- введення або уточнення деяких термінів (розсадництво, добазовий садовий матеріал, фіто-

- санітарний статус тощо) та виключення інших (лісові, декоративні рослини тощо);
- ведення Державного реєстру суб'єктів насінництва, Державного реєстру суб'єктів розсадництва, Реєстру сертифікатів на насіння, Реєстру сертифікатів на садивний матеріал. Реєстри мають бути загальнодоступними.
- затвердження правил ввозу на територію України садивного матеріалу та ін.

Уніфікація законодавства щодо карантину та захисту рослин

Проект Закону «Про захист рослин» № 4600 від 16.01.2021, знаходиться на розгляді у комітетатх (ініціатори – Соломчук Д.В., Мезенцева М.С. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Даний законопроект було підготовлено за участю експертів проектів міжнародної технічної допомоги ЄС та спрямований на консолідацію закону України «Про захист рослин», «Про карантин рослин» і частини Закону України «Про пестициди та агрохімікати», яка стосується обігу і застосування засобів захисту рослин, в єдиний закон. Окрім того, передбачається імплементація 17ти актів ЄС у даній царині.

Серед ключових положень законопроекту:

- врегулювання проведення фітосанітарних процедур. Усувається існування двох ідентичних фітосанітарних процедур: інспектування та огляду та запроваджується єдина процедура – інспектування, у ході якого передбачається відбір зразків;
- удосконалення вимог державного контролю за обігом і застосуванням засобів захисту рослин з урахуванням відповідного законодавства ЄС;
- запровадження європейської моделі простежуваності за принципом «крок вперед – крок назад»;
- можливість здійснення окремих функцій держави уповноваженими приватними особами;
- запровадження системи державної реєстрації у сфері захисту рослин, що, зокрема, передбачає створення та функціонування низки Державних реєстрів;

- ведення переліків документів у сфері захисту рослин, зокрема виданих фітосанітарних сертифікатів, фітосанітарних сертифікатів на реекспорт та паспортів рослини;
- встановлення вимог до міжнародної торгівлі у сфері захисту рослин. Запроваджується новий документ, передбачений Регламентом (ЄС) № 2016/2031, – дозвіл для ввезення на митну територію України регульованих шкідливих організмів і окремих видів рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, призначених для державного випробування, наукових або освітніх цілей, апробації, сортового відбору або розмноження;
- приведення у відповідність до законодавства ЄС термінології, вимог до розміщення на ринку, маркування засобів захисту рослин, зберігання та обліку інформації щодо обігу засобів захисту рослин;
- приведення у відповідність до законодавства ЄС вимог до державного контролю, проведення аудиту та моніторингу уповноважених осіб, а також незалежного аудиту компетентного органу.

Даний і наступні три законопроекти становлять цілісний комплекс законодавчих змін у сфері захисту рослин:

- Проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про захист рослин» № 4601 від 16.01.2021.*
- Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства України про захист рослин» № 4602 від 16.01.2021.*
- Проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про захист рослин»» № 4603 від 16.01.2021.*

Ними підвищуються існуючі та вводяться нові штрафи та строки позбавлення волі за порушення законодавства у сфері захисту рослин, напр.:

- збільшення штрафу за порушення правил боротьби зі шкідливими організмами рослин зі 100

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян¹ (НМДГ) (1700 грн.) до 3000 НМДГ (51000 грн.) або збільшення строку обмеження волі з двох до трьох років;

- введення покарання у вигляді позбавлення волі на строк від восьми до десяти років за виготовлення або збут незареєстрованих або фальсифікованих засобів захисту рослин тощо.

Окрім того, усуваються термінологічні невідповідності між відповідним кодексом і законопроектом «Про захист рослин».

Автори, редакція та контакти:

Підготовка проекту: Катерина Лелет

Моніторинг та редакція видання українською

мовою: Марія Ярошко

Редакція видання німецькою мовою: Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Моніторинг аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.

¹ 1 неоподатковуваний мінімум доходів громадян (НМДГ) у 2021р. складає 17 грн.